

บทเรียนที่ 7

จ้างทำของ

สาระการเรียนรู้

1. ลักษณะสำคัญของการจ้างทำของ
2. แบบของสัญญาจ้างทำของ
3. สิทธิและหน้าที่ของผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง
4. การส่งมอบและความรับผิดชอบหลังส่งมอบงาน
5. อายุความ
6. ความระงับแห่งสัญญาจ้างทำของ

1. ลักษณะสำคัญของการทำงานของ

สัญญาจ้างทำของมีบุคคลสองฝ่าย เรียกว่า **ผู้ว่าจ้าง** และ **ผู้รับจ้าง** โดยมุ่งที่ตัวงานที่ทำ จะต้องทำจนสำเร็จโดยผู้ว่าจ้างไม่ต้องควบคุม บังคับบัญชา มีการตอบแทนผลของงานด้วยการให้สินจ้าง

ดังนั้นลักษณะสำคัญของจ้างทำของ จึงมีดังนี้

- ✓ จ้างทำของเป็นสัญญา
- ✓ เป็นสัญญาประเภทต่างตอบแทน
- ✓ วัตถุประสงค์สัญญา คือ งานที่จ้างให้ทำ
- ✓ ผู้ว่าจ้างจะต้องชำระสินจ้าง
- ✓ ผู้รับจ้างต้องทำงานที่จ้างให้สำเร็จ
- ✓ สินจ้างอาจเป็นเงินตรา ทรัพย์สิน หรือสิ่งของอื่น
- ✓ ผู้ว่าจ้างไม่ต้องควบคุมบังคับบัญชา
- ✓ จ้างทำของไม่ได้เป็นวัตถุประสงค์เสมอไป

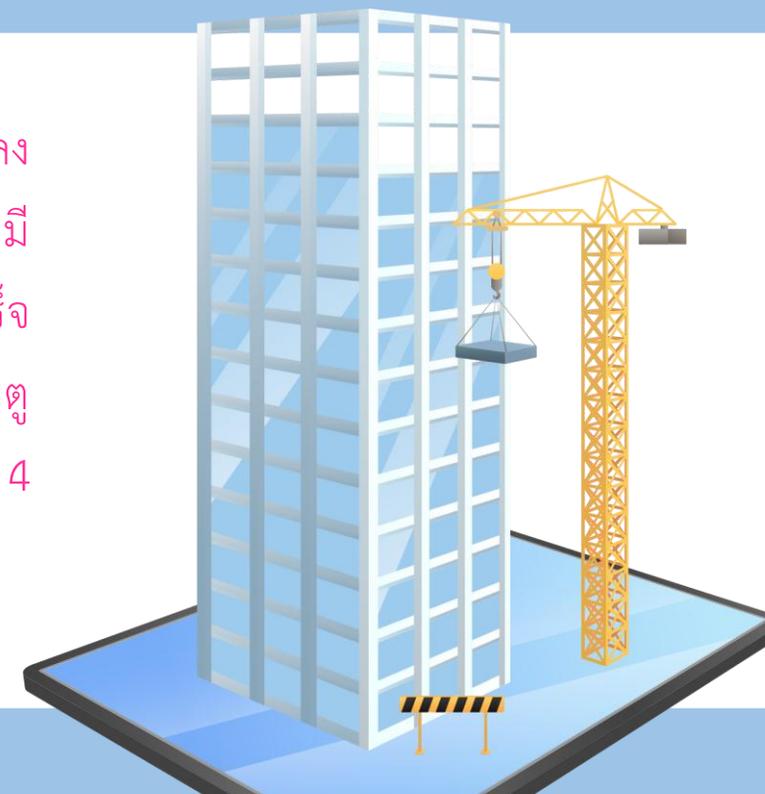

2. แบบขวงสัญญาจ้างทำขวง

ตัวอย่าง

บริษัท เอมพันธ์ก่อสร้าง จำกัด รับเหมาก่อสร้างหอพักให้ผู้ว่าจ้าง ซึ่งเป็นตึก 5 ชั้น ตกลงราคาค่ารับเหมาก่อสร้างไว้ทั้งสิ้นสิบล้านบาท กำหนดให้แล้วเสร็จภายใน 12 เดือน และมีข้อตกลงกัน ให้ผู้ว่าจ้างชำระเงิน (สินจ้าง) แบ่งเป็น 4 งวด ตามลักษณะของงานที่แล้วเสร็จ คือ งวดที่ 1 ก่อสร้างฐานราก คานคอดิน ตั้งเสาอาคาร งวดที่ 2 เทพื้น ติดตั้งวงกบประตู หน้าต่าง มุงหลังคา งวดที่ 3 ปูกระเบื้องพื้น ปูพื้นห้องน้ำ ติดตั้งระบบสุขภัณฑ์ งวดที่ 4 ติดตั้งระบบไฟฟ้า ประปา ทาสี และงานเก็บต่าง ๆ ก่อนส่งมอบงานที่ว่าจ้าง

3. สิทธิและหน้าที่ของผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง

1. ผู้ว่าจ้างมีสิทธิและหน้าที่ ดังนี้

1.1 สิทธิของผู้ว่าจ้าง

- 1) มีสิทธิเอาสัมภาระที่เลือกการทำงานคืน
- 2) มีสิทธิตรวจตราการทำงานได้ตลอดเวลา
- 3) มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้
- 4) มีสิทธิเอางานให้บุคคลภายนอกทำ
- 5) มีสิทธิลดสินจ้าง
- 6) มีสิทธิยึดหน่วงสินจ้างไว้ได้
- 7) มีสิทธิไม่ให้สินจ้างถ้าผู้รับจ้างจัดสัมภาระ
- 8) มีสิทธิห้ามมีผู้รับจ้างช่วง

1.2 หน้าทีของผู้ว่าจ้าง

1) มีหน้าที่รับผิดชอบในความเสียหาย ความเสียหายที่ผู้รับจ้างก่อขึ้นเพราะได้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง

2) ผู้ว่าจ้างยอมรับมอบการที่จ้างให้ทำโดยมิได้ติดเงื่อนไข ต้องรับในผลงานนั้น แม้ว่าผู้รับจ้างจะส่งมอบเนิ่นช้าก็ตาม

3) มีหน้าที่ต้องจ่ายสินจ้าง ซึ่งอาจจ่ายเป็น 2 ลักษณะ คือ จ่ายสินจ้างเมื่อรับมอบการงานที่จ้างให้ทำ หรือจ่ายตามข้อตกลงในสัญญาที่กำหนดว่าจะส่งรับกันเป็นส่วน ๆ สินจ้างก็ต้องจ่าย

2. ผู้รับจ้างมีสิทธิและหน้าที่ ดังนี้

2.1 สิทธิของผู้รับจ้าง

- 1) ไม่ต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องหรือความล่าช้าของงาน
  - 2) ไม่ต้องรับผิดชอบ ถ้าผู้ว่าจ้างจัดหาสัมภาระในการทำงานให้ และงานนั้นพังทลาย
  - 3) ไม่ต้องรับผิดชอบในการส่งมอบงานที่ล่าช้า หากผู้ว่าจ้างยอมรับงานที่มอบโดยมิได้อัดเอื้อน
- ไม่ต้องรับผิดชอบในการส่งมอบงานที่ชำรุดบกพร่อง
- 4) มีสิทธิได้รับสินจ้างจากงานที่ทำ เมื่อส่งมอบงานนั้น หรือตามที่ตกลงกันในสัญญา
  - 5) มีสิทธิให้บุคคลภายนอกรับช่วงทำงานอีกทอดหนึ่งได้เว้นแต่จะมีข้อห้ามไว้

2.2 หน้าที่ของผู้รับจ้าง

- 1) มีหน้าที่ต้องทำงานที่ว่าจ้างให้แล้วเสร็จตามสัญญา
- 2) มีหน้าที่ต้องจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ ใช้ทำงานให้เสร็จตามสัญญา
- 3) หากมีข้อตกลงให้ผู้รับจ้างจัดหาสัมภาระในการทำงานที่จ้าง ผู้รับจ้างต้องจัดหาสัมภาระชนิดที่ดี
- 4) ผู้รับจ้างจะต้องใช้สัมภาะนั้นด้วยความระมัดระวัง
- 5) ต้องยินยอมให้ผู้ว่าจ้างหรือตัวแทนของผู้ว่าจ้างตรวจตราการงานที่ได้ตลอดระยะเวลาการทำงาน
- 6) ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบความชำรุดบกพร่อง
- 7) ถ้างานนั้นพังทลายหรือบอบสลายลงก่อนส่งมอบ เพราะความผิดของผู้รับจ้าง ต้องรับผิดชอบ

4. การส่งมอบและยอมรับปิดหลังส่งมอบงาน

1. **ให้แก้ไขก่อนส่งมอบ** ถ้าในระหว่างเวลาที่ทำกรอยู่ นั้น พอจะ คาดหมายล่วงหน้าได้แน่นอนว่า การงานที่จ้างให้ทำจะสำเร็จอย่างไม่ สมบูรณ์ หรือไม่ถูกต้องตามสัญญาเพราะความผิดของผู้รับจ้างแล้ว ผู้ว่าจ้างอาจบอกกล่าวให้ผู้รับจ้างแก้ไขสิ่งที่บกพร่องให้คืนดี หรือทำการ ให้เป็นไปตามสัญญาภายในเวลาอันสมควรที่ผู้ว่าจ้างกำหนดให้ในคำ บอกกล่าวนั้น

2. รับผิดชอบหลังส่งมอบ

ถ้ากำหนดไว้ในสัญญา เมื่อส่งมอบของที่ทำแล้ว หากต่อมาปรากฏของนั้นชำรุดบกพร่องภายในกำหนดที่ตกลงรับผิดชอบกันไว้ อันมิใช่ความผิดของผู้ว่าจ้างหรือผู้ใช้ ก็ให้เป็นไปตามข้อตกลงนั้น เช่น **สัญญาจ้างปลูกบ้าน** ในสัญญาระบุให้ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องที่อาจพบเห็นได้ภายใน 3 ปี นับแต่วันส่งมอบก็ต้องเป็นไปตามนั้น

5. อายุความ

อายุความฟ้องร้อง มิให้ฟ้องผู้รับจ้าง**เมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันการชำระคบกพร่องได้ปรากฏขึ้น** เช่น นายดำว่าจ้างนายแดงก่อสร้างบ้านพักซึ่งเป็นเรือนไม้ เมื่อส่งมอบงานกันแล้วอยู่มาได้ 6 เดือน ปรากฏว่าเสาบ้านมุมหนึ่งของบ้านทรุดทำให้บ้านเอียงลงเช่นนี้ หากนายดำได้ติดต่อกับนายแดงให้มาซ่อมและแก้ไขแล้ว นายแดงก็ไม่ดำเนินการให้ จึงจำเป็นต้องนำคดีมาฟ้องร้องต่อศาล นายดำจะต้องฟ้อง**ภายใน 1 ปี** นับแต่วันที่ได้พบเห็นอาการทรุดตัวของเสานั้น

6. ความระงับแห่งสัญญาจ้างทำของ

สัญญาจ้างทำของระงับลงด้วยกรณี ดังนี้

1. คู่สัญญาปฏิบัติภารกิจหนึ่งของแต่ละฝ่ายครบถ้วน กล่าวคือ ผู้รับจ้างทำ
การงานสำเร็จ และส่งมอบแก่ผู้ว่าจ้าง และผู้ว่าจ้างได้จ่ายเงินจ้างให้ผู้รับจ้าง
2. งานที่จ้างทำวิनाศพังทลายโดยมิใช่ความผิดของฝ่ายใดก่อนส่งมอบ
ทำให้งานไม่อยู่ในวิสัยจะส่งมอบกันได้ งานที่จ้างย่อมระงับ
3. สาเหตุสำคัญแห่งสัญญาจ้างอยู่ที่ความรู้ความสามารถของผู้รับจ้าง หาก
ผู้รับจ้างตาย หรือตกเป็นผู้ไม่สามารถทำการงานที่จ้างนั้นได้ อันมิใช่ความผิดของ
ผู้รับจ้าง สัญญาจ้างก็ระงับ

4. บอกเลิกสัญญา

- ผู้รับจ้างไม่เริ่มทำการงานที่จ้างในเวลาอันสมควร หรือทำ ชักช้าฝ่าฝืนข้อกำหนดในสัญญา
- สาระสำคัญของสัญญาจ้างอยู่ที่เวลา ว่าการนั้นจะต้องเสร็จ ภายใต้อเวลาที่กำหนดในสัญญา แต่ผู้รับจ้างส่งมอบไม่ทันเวลา ผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญาได้
- ตราบใดที่งานยังทำไม่เสร็จ และผู้รับจ้างก็ไม่ได้ผิดสัญญาแต่ อย่างไม่ใด แต่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญา ได้ โดยยอมจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิด จากการเลิกจ้างกลางคันให้แก่ผู้รับจ้างแล้วสัญญาจ้างก็ระงับ